

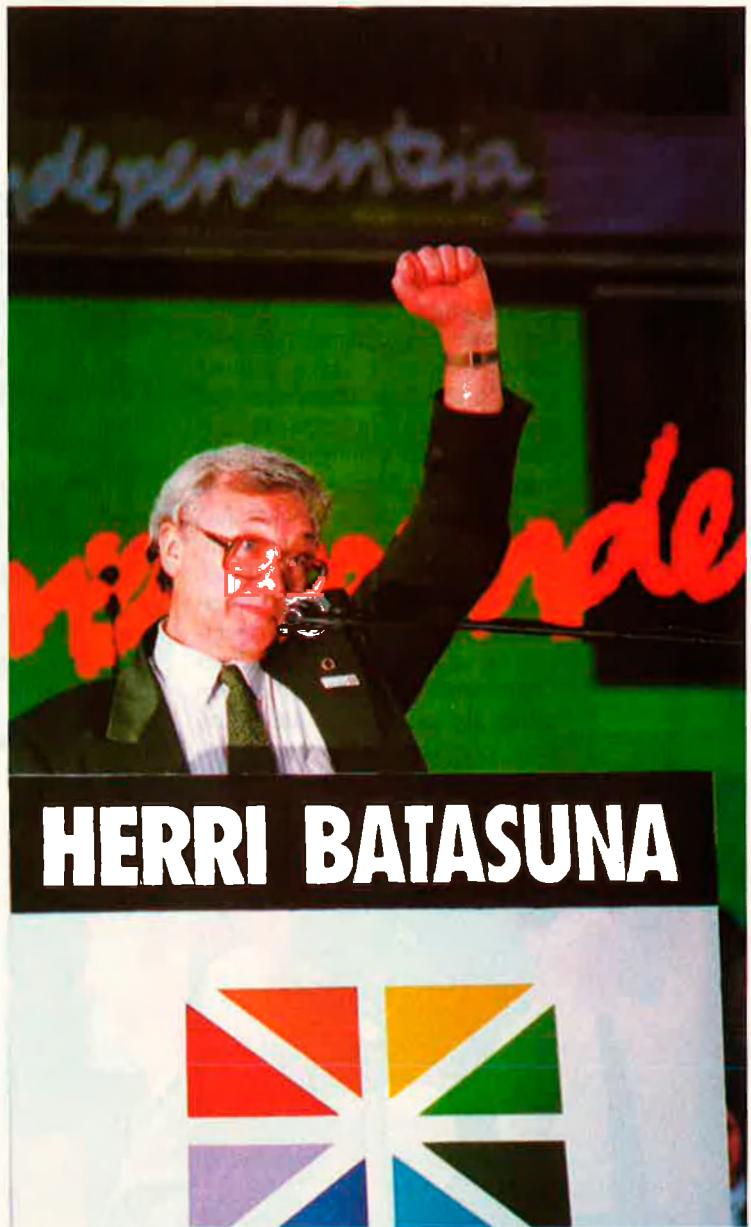
"És el Sinn Féin qui persuadeix l'IRA"

Pat Rice és regidor del Sinn Féin a l'Ajuntament de Lisburn, el segon municipi més gran d'Irlanda del Nord després de Belfast, i portaveu del seu partit en matèria d'educació. En aquesta entrevista parla del paper del seu partit en el procés de pau.

Quines són les relacions entre el govern d'Irlanda i el Sinn Féin després de l'atemptat de l'IRA a Manchester i de la negativa del dirigent republicà Gerry Adams a condemnar aquesta acció?

—John Bruton, primer ministre d'Irlanda, es va empenyar bastant amb el Moviment Republicà després de la bomba de Manchester. Sobretot perquè ell, que en general ha estat menys dur amb els anglesos i els unionistes que el seu predecessor, Albert Reynolds, sí que es mantenia inflexible quant a la presidència del senador del Sinn Féin, Mitchel McLaughlin, com a president amb una mica de poder real. Pel que fa a aquest tema, el debat continua. Els anglesos i els unionistes volen que Mitchell tinga el poder de concedir la paraula a tal o tal altre orador en el debat i poca cosa més. El Partit Socialdemòcrata i Laborista d'Irlanda del Nord (SDLP) i el govern de Dublín saben que un Mitchell amb més poder és l'única via per poder atraure l'IRA, que no se'n refia després de 18 mesos d'alto-el-foc que no van comportar cap avenç en el procés de pau pel que fa als anglesos. Hem de tenir en compte que l'existència del procés de pau és fruit sobretot d'una política del Sinn Féin desenvolupada des de fa sis o set anys mitjançant un pla de pau en el qual hem implicat primer John Hume, de l'SDLP, segon, el govern de Dublín, i tercer el lobby irlandès dels Estats Units —i per consegüent el mateix president Clinton—. Amb l'aliança nacionalista bastant fermament col·locada, el Sinn Féin ha persuadit l'IRA perquè ature el foc. No hi havia, ni hi ha, cap altre partit que poguera persuadir-los-en. Aquí sempre hi ha polítics que critiquen puntualment no solament les accions de l'IRA, sinó també qualsevol intent de canviar res en aquesta colònia britànica en terra irlandesa que reprimeix els nacionalistes, els avantpassats dels quals vivien aquí uns 2.000 anys abans de la colonització britànica del nord-est del país, esdevinguda al segle XVII. La manera més segura de perdre la influència que tenim sobre l'IRA seria començar ara a criticar l'IRA. Encara que ens demanen que ho fem, això ho sap perfectament el govern britànic, però ells el que volen és trencar la unitat nacionalista recentment aconseguida i fins i tot la unitat de mentalitat dins del republica-

TXEMA FERNÁNDEZ I ANTONIO ALONSO

Pat Rice. El regidor republicà va participar en un míting d'Herri Batasuna al velòdrom d'Anoeta, a Sant Sebastià, el passat 24 de febrer.

ARXIU / EFE

Gerry Adams. El líder del Sinn Féin, a les portes del Castell de Stormont, el passat dia 10 de juny, quan fou refusada la seua participació en la conferència per la pau.

Crossmagher (Irlanda del Nord). Lectura d'un comunicat de la direcció de l'IRA en una reunió tinguda el passat dia 7 d'abril.

nisme. Aquest darrer objectiu no l'aconseguiran.

—*La ruptura de l'alto-el-foc trencarà les relacions del Sinn Féin amb els EUA i el govern Clinton?*

—Fins ara no; ni amb Dublín, ni tan sols amb el govern britànic, encara que haja fet tremolar els fonaments del procés de pau. La raó és molt senzilla. Els qui volen una solució al conflicte saben que una eixida que excloga el Sinn Féin no seria viable. De fet ja s'ha intentat unes quantes vegades en el passat.

—*Quin és el pes dels EUA en el finançament del moviment nacionalista irlandès?*

—La situació dels darrers dos anys ha permès al Sinn Féin recaptar fons entre la diàspora irlandesa als EUA i transferir aquests diners a Irlanda per ajudar a la lluita política. Aquests no són fons que vénen ni directament ni indirectament del govern Clinton sinó de simpatitzants del nacionalisme irlandès. No obstant això, la inversió americana en la nostra economia pot ser una part de la solució, perquè hi ha una discriminació estructural en la Irlanda del Nord actual contra catòlics i nacionalistes entre els quals el nivell de desocupació és dues vegades i mitja més alt que entre els protestants unionistes.

—*Els grups paramilitars protestants diuen que estan preparats per respondre a una nova onada de violència, l'IRA hi respondria?*

—Els grups paramilitars protestants tenen un programa propi, però alhora, sempre han estat infiltrats i, fins a cert punt manipulats, pel govern britànic —mitjançant els serveis secrets per exemple—. Literalment milers de fitxes policiaques de membres del poble nacionalista han anat a raure a mans dels paramilitars protestants, que les usaven en els seus atacs contra catòlics i nacionalistes. Simplement els membres de la policia, la Royal Ulster Constabulary (RUC), els les van donar als paramilitars lleialistes. Però normalment el terrorisme que

practicaven els paramilitars protestants era matar catòlics pel fet de ser catòlics, per sembrar el terror entre el poble nacionalista perquè estiguera disposat a acceptar qualsevol cosa per por d'aquests atacs. L'IRA ha atacat sobretot l'estat britànic (blancs econòmics, policíacs, militars...) i solament alguna vegada ha buscat el blanc entre els líders dels paramilitars lleialistes. Si ens trobarem novament en una situació de guerra —tant de bo que no torne mai— se suposa que passaria el mateix.

—*En cas d'una negociació i d'una posterior solució, què passarà amb els presos i amb les armes?*

—Encara tenim al voltant de 400 presos. Han d'entrar en qualsevol negociació i si hi ha una solució, aquesta ha d'incloure la llibertat de tots ells, tant els republicans com els lleialistes. Però enmig de l'alto-el-foc els britànics no han volgut negociar res. L'IRA ha dit que no hi haurà lliurament d'armes fins que no hi haja una solució negociada. M'ho crec! En realitat el que vol una part de l'establishment anglès és la rendició de l'IRA. Això no ocorrerà. Les armes seran destruïdes o lliurades a algú —no al govern britànic— com a part de la solució final. La qüestió de les armes és un

ardit que el govern britànic ha tret per apartar l'atenció de la qüestió principal, una tàctica per a demorar la negociació i impedir que el procés avance. Aquest desarmament no ha passat en altres casos similars i l'IRA ha dit clarament que a Irlanda no passarà com a Sud-àfrica.

—*A què es referia exactament?*

—El govern blanc de Sud-àfrica volia trencar la unitat nacional i fer *homelands* "independents" per a grups ètnics específics de la població nativa. Ni les Nacions Unides ni ningú va acceptar aquestes divisions, però contra totes les regles de descolonització (la seua formulació va ser posterior a la partició d'Irlanda) el món va acceptar la partició d'Irlanda el 1921.

"El govern britànic no aconseguirà mai el seu objectiu de trencar la unitat de mentalitat dins del republicanisme recentment aconseguida."

—*Quina serà la resposta del Sinn Féin si la Conferència de Pau segueix en la línia not all party peace talks?*

—El Sinn Féin continua reclamant el dret de representar el 15,5% de la totalitat dels qui votaren (el 42% del vot dels nacionalistes catòlics). El govern britànic va imposar el que volien els unionistes, aquelles eleccions com una pre-condició més de la negociació. Ni John Hume ni el govern de Dublín ni nosaltres les volíem. Era una altra manera d'ajornar el procés. Ara no volen reconèixer els vots dels qui ens votaren!

—*En les darreres eleccions, el Sinn Féin va augmentar vots gràcies al discurs pacífic de Gerry Adams; ara, amb l'atemptat de Manchester, molts votants s'han sentit traïts. Podria existir un doble vessant dins del partit?*

—El Sinn Féin va pujar un 50% dels vots des de les eleccions de Westminster de 1992. Encara que és difi-

cil explicar-ho i analitzar-ho amb exactitud, jo ho atribuiria sobretot a quatre factors: a) La fi de la censura contra el Sinn Féin que fou conseqüència de l'alto-el-foc de l'IRA: el poble nacionalista sentia parlar els nostres líders i estava d'acord amb les seues idees; b) Un vot de càstig contra el primer ministre britànic, John Major: molts nacionalistes, fins i tot gent que no votava abans el Sinn Féin, estaven empenyats perquè en any i mig de pau el govern britànic no havia fet res; c) El desig de reforçar el Sinn Féin perquè defense bé el punt de vista dels nacionalistes en la negociació, i d) Hi havia un cert percentatge que sempre havia estat d'acord amb el programa social, polític, econòmic, cultural del Sinn Féin, però que tenia un problema amb la lluita armada. Solament aquest darrer grup es podria sentir "traït" perquè l'IRA no haja renovat l'alto-el-foc. Per cert, també hi deu haver un altre percentatge que no haja votat el Sinn Féin perquè pensen que l'única manera d'aconseguir una solució aquí és forçant el govern britànic a retirar-se d'aquesta part d'Irlanda mitjançant accions militars. Quant al doble vessant dins del partit, el Sinn Féin, com tots els partits polítics, pot tenir al seu si persones que discrepen sobre diverses qüestions. Altrament no hi hauria debats interns i no caldria el nostre congrés anual. Fins i tot sobre la lluita armada com a tàctica de l'IRA. De fet van ser els líders del Sinn Féin els qui, amb l'ajuda dels altres elements de l'aliança nacionalista, persuadiren l'IRA d'intentar el procés de pau. Com a partit, el procés de pau és el projecte més important que tenim, i continuarem en aquesta línia passe el que passe. Però som prou madurs políticament per saber que si demà el Sinn Féin s'unira al cor dels qui sempre han criticat l'IRA sense que el mateix IRA optara per un altre alto-el-foc, la pau negociada que tots desitgem quedaria més lluny encara. Però el que el govern britànic sempre ha buscat, i el que una certa premsa britànica hostil al republicanisme irlandès pretén descobrir totes les setmanes, la divisió del Sinn Féin, o la divisió dins de l'IRA, sincerament no existeix com a perill actual.

—*Tant si l'eixida és la independència com si és la unió, hi haurà una convivència pacífica entre catòlics i protestants?*

—Siga quina siga l'alternativa que isca de la negociació —si és que arriba mai— amb tots els partits sense excepció, al nord-est d'aquest país haurem de viure junts protestants i catòlics. El Sinn Féin pensa que la millor solució és una Irlanda lliure, independent, unida i socialista, però, és clar, hi ha altres criteris en les negociacions a banda dels nostres. Però aquesta situació exigeix ara sense més ajornaments canvis radicals de tipus polític i constitucional. Supose que la decisió de l'IRA de trencar el cessament de foc és deguda a la seua anàlisi: que l'única part amb prou poder per fer

avançar el procés de pau d'una manera seriosa, és a dir, el govern britànic, no està disposada, de moment, a fer res.

—*Què opina sobre els kneecapping (trets als genolls) i les punishment beatings (pallisses) practicats per l'IRA?*

—El Sinn Féin hi està en contra i punt. El problema és que el poble nacionalista no accepta la policia la RUC i exigeix que l'IRA prenga mesures contra els elements antisocials que torturen el poble. Una cosa que pot ser una solució immediata és la qüestió de la policia. En aquest poble profundament dividit, el RUC és en un 93% protestant i, per definició, unionista al cent per cent. És a dir, que en una comunitat que està arribant a ser un 45% nacionalista i un 50% unionista, el sector unionista fa de policia del sector nacionalista. Fins i tot si fóra una policia imparcial, tothom pot veure que no és viable, no pot ser. Però la policia és sectària, odia a

mort els nacionalistes, i aquest sentiment és recíproc, policies concrets han estat implicats directament en l'assassinat de catòlics i durant anys i anys la "pèrdua" de fitxes policiaques de nacionalistes que de seguida anaven a parar a mans de grups paramilitars lleialistes va ser un fet més o menys diari. Després els lleialistes usaven aquesta informació (descripció de la persona normalment amb una foto, matrícula de cotxe, domicili, lloc i hores de treball...) per assassinar nacionalistes catòlics. Des que els britànics fundaren aquesta petita "província" (no és una província històrica ni té cap entitat geogràfica ni històrica sinó que era l'àrea més gran on calculaven que hi hauria per sempre, una majoria protestant d'origen colonial i partidària de l'ocupació britànica) no hi ha hagut mai una policia mínimament acceptada pels nacionalistes.

Pat Rice assegura que sense el Sinn Féin no hi haurà procés de pau. "Els qui volen una solució al conflicte saben que una eixida que excloga el Sinn Féin no seria viable; de fet, ja s'ha intentat unes quantes vegades en el passat."

"Som prou madurs per saber que si el Sinn Féin s'unira als qui sempre han criticat l'IRA sense que l'IRA optara per un altre alto-el-foc, la pau negociada restaria encara més lluny."

Eduard Torres